

Julen fra 1955 – 1967-68 som jeg opfattede den.

Barndomshjemmet

Jeg er opvokset i et arbejderhjem, vi var 5 børn i familien, 3 piger og 2 drenge, der var kun 6 år mellem den ældste og det yngste barn.

1 Bag gården ved Gammelgården, Plantagevej, Vejen

I 1955 flyttede vi fra Baungaardsvej 21 og til Rolighedsvej 1 st. th., lejligheden var på ca. 63 m², så pladsen var trang. Dengang boede der rigtig mange børn i Andelsboligen eller (Gammelgården) som den blev kaldt, der var nok 10 – 15 børn i hver opgang, i min opgang var der ikke under 12 mens jeg boede der, vi følte aldrig at vi manglede plads, det var jo det samme i de andre lejligheder, der var familier med 7 – 8 børn. I gården var der altid mange at lege med, vi spillede bold mellem tøjstativerne, legede put eller rundbold, der var der plads til det hele, men det betød også at når julen nærmede sig blev der talt en del om julemanden og vi var ikke ret gamle før vi ikke troede på ham mere, men det fortalte vi ikke, vi var bange for at der så ikke kom pakker til jul. Vi satte også strømper op for der kunne jo komme en forbi med et æble eller en appelsin, men det var ikke hver dag det forekom, vi skulle jo være søde hver dag hvis det skulle lykkes og vi var jo 5, så det var helt umuligt, men pengene var der nok heller ikke, det var heller ikke som i dag, slik var en sjældenhed, men når købmanden var med varer var der altid et stort kræmmerhus med bolscher.

Skolen op til jul

Jeg gik på Bakkely skole, og her var det sådan op til at vi sammen med læreren inden første søndag advent forberedte et kalenderlys, en adventskrans og en julekalender som vi skiftevis fik lov til at tænde/åbne, det var hyggeligt, der blev klippet og klistret med farvet papir, vi lavede hjerter, kræmmerhuse, musestiger og

2 Santa Lucia på Bakkely skole, 1965

meget mere, med det pyntede vi klassen op. Den 13 december skulle de piger på skolen der var konfirmeret dette år gå Luciaoptog på gangen, en af dem var så luciabrud med levende lys på en krans i håret, de øvrige piger havde et lys i hånden, lyset i loftet blev slukket og langsomt gik de hen ad gangen mens de sang Santa Lucia, det var et flot syn. Den sidste skoledag inden jul skulle vi hygge, vi måtte tage godteposer med, vi brændte de sidste lys op og åbnede de resterende låger,

pyntet vi tidligere havde lavet måtte vi tage med hjem.

Juleaften

Juleaften's dag var lang, vi kunne næsten ikke vente til vi havde spist, træet skulle tændes, og gaverne skulle under træet, der var plads nok, vi fik ikke så mange gaver dengang kun et stykke legetøj til hver, resten var bløde pakker vi jo nok alligevel skulle have haft, såsom vanter, strikket huer, strømper O.S.V. men vi glade for alt vi fik. Det var ikke altid så spændende at lukke op for de hårde pakker, det var jo sådan at mine forældre købte legetøjet hjem fra Dalls Varehus, kassen stod gemt under sengen, men når de var på arbejde lurede vi i kassen, det eneste spændende var så hvem der fik hvad.

Et år juleaften husker jeg specielt, da havde min storesøster og jeg (Vi var de største) fået lov til at gå hen til vores onkel og tante der bestyrede mælkeudsalget i søndergade, vore bedsteforældre var der også, de skulle se vore gaver, det sneede meget denne aften og vi var blevet våde, vi lagde hue og handsker til tørre på kaminen, efter et stykke tid kunne alle lugte en mærkelig brændt sveden stank, vi vidste ikke at vi ikke måtte tildække kaminen som var en at de buede elektriske med rødglødende tråde, hattene og huerne blev svedne, de kunne ikke bruges mere, vi blev meget kede af det og det endte med at vores bedstemor lovede at købe noget nyt til os.

Julepynt i byen og optog

4 Nørregade set mod kirken

hvor de spillede julemelodier og træet blev tændt. Hvis det blæste meget sprang der mange lyspærer og elektrikerne i byen måtte ud og udskifte dem, det foregik dengang på lange stiger, det var et strengt arbejde mange gange op og ned.

I optoget bag Garden gik der Julenisser og mellem dem blev julemanden enten kørt i hestevogn eller på en lastbil, han havde store sække hvori der var slik, æbler og appelsiner som han kastede ud på gaden, det skabte stort kaos, især husker jeg hvordan en af mødrene fra

Vejen by blev pyntet op med store tunge Juleguirlander i gran og med elektriske pærer for ca. hver ½ meter, i midten var der en stor lygte med lys, guirlander hang hele vejen gennem byen fra Bakkely skole gennem søndergade, nørregade, skolegade, og ned gennem Frederik 7' gade hvor de stoppede ved hovedvej 1 sluttende med stander med 3 lygter på hver side af vejen, på banegårdspladsen blev der opsat et stort juletræ som blev tændt den første søndag i advent, denne søndag var der optog gennem byen Vejen Garden gik gennem byen og sluttede ved Hansens Hotel

3 Julepynt foran Hotellet, Hansens Hotel.

andelsboligen kaste sig ud på gaden hvor hun lå mellem mindst 30 – 40 børn, der alle ville have andel i de udkastede godter, hun havde 7 børn og håbede nok hun kunne få noget til dem.

I alle butikker var der pyntet flot op til jul, i mange af butikkerne var der mekaniske nisser, nogle sad og spiste risengrød, andre kørte rundt i tog med pakker, og hos købmand Olav Jacobsen lå der en nisse og snorkede højt, dengang kunne vi gå alle gaderne op og ned for at se på alt pynten. Nogle af ting jeg og mange andre drenge havde på ønskesedlen dengang var nok mekaniske dampkedler til sprit, elektriske tog, samlesæt i plastik man selv kunne lime sammen og male, der var også spil som matador, æsel og sorteper og meget andet, men vi fik jo kun noget af det der var behov for.

Læretid op til jul

5 Alfred Jørgensen, Bagermester.

Jeg kom i bagerlære i 1967 i søndergade ved Alfred Jørgensen, der havde jeg tidligere været bydreng og var godt kendt med faget, han døde desværre kort tid efter at jeg kom i lære, men hans kone Anne Marie fortsatte forretningen ved hjælp af en mestersvend, (min fætter som tidl. var udlært samme sted). Der var altid meget travlt op til Jul, alle mulige julesmåkager og julekager (Brunkager Jødekager, Vaniljekranser, julestjerner, klejner, berlinere o.s.v.) skulle bages. Specielt husker jeg en episode, jeg kunne ikke selv lide sukat så jeg sparrede på dem i julestjernerne, det havde min fætter (mestersvenden) bemærket så han sagde til mig at jeg jo ikke behøvede at spise dem, og at nogle af kunderne jo nok kunne lide sukat, han havde jo ret og derefter var der altid rigelig med sukat i disse julekager. Det var også sådan her op til jul at vi tilbød at fabrikere folks småkager, fruene lavede selv dejene og så formede, skar og bagte vi dem hvorefter vi kom dem i deres medbragte kagedåser, det

var ikke altid rart at fortælle til en frue hvis noget var mislykket, det kunne jo ske at (sukkeret eller andet var glemt). Juleaften var også noget særligt her, denne dag stegte vi også både flæskesteg og ænder i ovnen, det var særlig for de folk der arbejdede i butikkerne som jo ikke lukkede så tidlig den gang, men det betød også at restvarmen i stenovnen blev udnyttet, så det kunne godt blive lidt sent inden der var fyraften denne dag.

Det var kort fortalt hvad jeg huskede fra min jul fra sidst i 50'erne til midt i 60'erne.

God Jul

John Bent Kristensen

6 Julebelysning ved Holberg.

8 Julebelysning, Søndergade fra tunnel mod syd.

7 Juleoptog 20-12-1959.

